

نقش و اهمیت سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست (HSE-MS) در برنامه ریزی فضای شهری

شیما تزار

دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز، تهران، ایران

چکیده - استفاده از سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست به منزله سیستمی یکپارچه در مدیریت پایدار مکان‌ها و فضاهای شهری نقش ویژه ای دارد. با توجه به اینکه جمعیت زیادی از افراد جامعه با وضعیت‌های متفاوت فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و بهداشتی در فضای شهر تردد می‌کنند و به علت امکان انتقال و انتشار بیماری‌ها در این اماکن و اهمیت مسائل ایمنی و آلودگی‌های محیط‌زیستی در آن‌ها، دستیابی به ابزار مدیریتی هدفمند و بر پایه اصول و معیارهای هماهنگ و منسجم که بتواند مخاطرات بالقوه و بالفعل در زمینه بهداشت، ایمنی و محیط زیست مکان‌ها و فضاهای شهری را به گونه‌ای دقیق تعیین و به طور مؤثر کنترل کند، ضروری به نظر می‌رسد. با در نظر گرفتن اهمیت موضوع این پژوهش در راستای دست یابی به شهر سالم به بررسی نقش و اهمیت سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست در برنامه ریزی فضای شهری بر مبنای سیستم *hse-ms* می‌پردازد. نتایج پژوهش حاکی از آن است که یکی از ابزارهای تحقق توسعه پایدار شهری، استقرار اثربخش سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست است. امروزه می‌توان از سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست به منزله سیستمی یکپارچه در مدیریت پایدار مکان‌ها و فضاهای شهری بهره برد. این سیستم با انطباق حوزه عملکردی و مزایای پیاده‌سازی موجب کاهش هزینه‌ها، پرهیز از ریسک و در نهایت موجب افزایش اعتبار و جذب منابع (سرمایه و استعداد) می‌گردد. اجرای رویکرد سیستماتیک مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست در فضاهای شهری، می‌توان آمار حوادث و شدت پیامدهای ناشی از آن‌ها را به حداقل رساند این سیستم علاوه بر حذف فعالیت‌های موازی به دلیل ایجاد تعادل فنی و اقتصادی سبب سهولت در افزایش بهره‌وری و توسعه پایدار می‌گردد. این سیستم یکپارچه با ایجاد بستر فرهنگی خلاق و نگرشی نو و سیستماتیک، به تبیین تاثیر متقابل بهداشت، ایمنی و محیط زیست پرداخته و از این طریق نواقص، مخاطرات بالقوه، رویدادها و مشکلات را بطور نظام مند مورد ارزیابی قرار داده و روش‌های مبتنی بر پیشگیری را ارائه می‌دهد.

واژگان کلیدی: مدیریت، بهداشت، ایمنی، محیط زیست، برنامه ریزی، فضای شهری

مقدمه

روزمره شهروندان که هر روز به صورت آگاهانه و ناآگاهانه در طول راه از منزل تا محل کار ادراک می‌شود (پاکزاد، ۱۳۷۶: ۳۲). همچنین فضای شهری ساختاری سازمان یافته و واجد نظم که بصورت بستری کالبدی برای فعالیت‌های انسانی درآمده و قابلیت حمل روابط اجتماعی و اهداف فرهنگی را داراست. شهر موجودی دارای روح و اصالت است که در مسیر پویایی و تحول باید ضامن رفاه و آسایش ساکنان خود باشد. هر شهر دارای اصالت، هویت، زیبایی‌های کالبدی است که نظاره آنها، انسان متفکر را با رمز و رازهای زیادی از

مفهوم شهر عموماً برای توصیف پدیده‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی بکار رفته است. شهر زیستگاهی است انسان ساخت و در زیر یک قدرت سیاسی مشخص، که تمرکز جمعیتی نسبتاً پایداری را درون خود جای می‌دهد، فضاهایی ویژه براساس تخصص‌های حرفه‌ای به وجود می‌آورد، تفکیکی کمابیش مشخص و فزاینده میان بافت‌های مسکونی و کاری ایجاد می‌کند (فکوهی، ۱۳۸۳: ۲۹). فضای شهری در واقع چیزی نیست جزء فضای زندگی